

Innst. O. nr. 27

(2005-2006)

Innstilling til Odelstinget fra arbeids- og sosialkomiteen

Ot.prp. nr. 40 (2005-2006)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Lufttransport AS i forbindelse med tariffrevisjonen 2005

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger i proposisjonen frem forslag om at arbeidstvisten mellom Norsk Flygerforbund/Lufttransport Flygerforening og NHO/Flyselskapenes Landsforening/Lufttransport AS skal avgjøres av Rikslønnsnemnda. Departementet legger samtidig frem forslag om at det blir forbudt å sette i verk eller opprettholde arbeidskamp for å løse tvisten.

1.2 Partsforhandlinger og mekling

Tvisten har oppstått i forbindelse med tariffrevisjonen 2005. Tariffavtalen omfatter utelukkende Lufttransport AS.

Forhandlinger om ny avtale førte ikke frem og Norsk Flygerforbund brøt forhandlingene og varslet 2. desember 2005 plassoppsigelse for 94 flygere. Riksmeklingsmannen la ned forbud mot arbeidsstans 4. desember 2005 og innkalte partene til mekling. Meklingen ble avsluttet 5. januar 2006 uten resultat.

Norsk Flygerforbund tok ut tre av sine medlemmer i streik fra 6. januar 2006. Ytterligere 20 personer ble tatt ut i streik i perioden 11.-25. januar 2006.

1.3 Omfang og virkninger av konflikten

Sammen med Norsk Luftambulanse opererer Lufttransport AS Statens luftambulansetjeneste. To-

talt var 23 flygere i Lufttransport AS i streik fra 25. januar 2006.

I den første perioden forløp streiken uten alvorlige problemer for sykehusene som benytter flyambulansetjenesten. Fra midten av januar mottok departementet bekymringsmeldinger fra helsemyndighetene, særlig på grunnlag av uklarheter rundt håndteringen av dispensasjonssøknader for konkrete oppdrag.

Det redegjøres i proposisjonen for en konkret sak hvor Luftambulansetjenesten ved Ullevål universitetssykehus hadde behov for ambulansetransport fra Rikshospitalet til et sykehus på Vestlandet. I brevet 25. januar 2006 fra Statens helsetilsyn til Helse- og omsorgsdepartementet av refereres følgende uttalelse fra Rikshospitalet:

"Rikshospitalet-Radiumshospitalet HF er spesielt bekymret for behandlingen av dispensasjonssøknader. Disse bygger på en samlet vurdering av betydning for hospitalet. Sikkerhet for at disse ikke overprøves medisinsk er en forutsetning for at hospitalet skal kunne oppfylle sine øyeblikkelig hjelp plikter inklusivt transplantasjoner."

Når det gjelder den konkrete situasjonen det refereres til i proposisjonen konkluderer Helsetilsynet i brev til Helse- og omsorgsdepartementet med at den ikke medførte fare for liv og helse på kort sikt. Tilsynet uttalte likevel:

"Basert på de redegjørelser Statens helsetilsyn har mottatt fra partene i konflikten synes det klart at Lufttransport AS og Norsk Flygerforbund er uenige om de flyoperative disposisjoner under konflikten. Denne uenigheten vurderes å påvirke partenes praksis ift. å fremme og behandle dispensasjonssøknader. Statens helsetilsyn finner dette bekymringsfullt idet nettopp dette var et tema for våre møter med partene og Luftambulansetjenesten ANS tirsdag 24. januar 2006."

I sin konklusjon uttalte Helsetilsynet:

"Statens helsetilsyn finner at partene og luftambulansetjenesten ved Ullevål sykehus gjennom sin håndtering av den aktuelle henvendelsen om overføring av pasient fra Rikshospitalet til [...] sykehus i dag, har vist at man ikke har etablert et forsvarlig system for håndtering av dispensasjonssøknader. Dette gjør at det kan oppstå liknende situasjoner som det aktuelle tilfelle i dag. Dette er etter Statens helsetilsyns vurdering bekymringsfullt."

På bakgrunn av dette innkalte statsråden partene til et møte 25. januar 2006 hvor han redegjorde for helsemyndighetenes bekymring knyttet til dispensasjonspraksisen. Partene ble oppfordret til å finne frem til en rutine for behandling av dispensasjonssøknader som kunne fungere tilfredsstillende i akutte situasjoner. Etter en kort konferanse kom imidlertid partene frem til at det ikke var mulig å komme til enighet på dette punktet. Etter dette meddelte statsråden at Regjeringen på grunnlag av den foreliggende situasjonen ville fremme forslag om tvungen lønnsnemndbehandling av tvisten. Han oppfordret partene til å gjenoppta arbeidet så raskt som mulig, noe de umiddelbart bekreftet at de ville gjøre.

1.4 Konklusjon

Departementet har etter en samlet vurdering, særlig med grunnlag i Helsetilsynets vurdering, kommet til at hensynet til liv og helse taler for at arbeidstvisten mellom Norsk Flygerforbund/Lufttransport Flygerforening og NHO/Flyselkapenes Landsforening/Lufttransport AS blir løst uten ytterligere arbeidskamp.

I vurderingen er det spesielt lagt vekt på at partene hadde vært i møte med Helsetilsynet og drøftet problemene knyttet til dispensasjonspraksisen umiddelbart før en tilspisset situasjon igjen oppsto. Partene fikk i møtet med statsråden ytterligere en mulighet til å forsøke å løse problemene med dispensasjonssøknader, før avgjørelsen om å fremme forslag om tvungen lønnsnemnd ble truffet. Partenes holdning viste klart at situasjonen var fastlåst og at problemene knyttet til dispensasjoner var uløste. En tilsvarende eller vanskeligere situasjon som kunne medført fare for liv og helse, ville dermed kunne oppstå på nytt.

Norge har ratifisert flere ILO-konvensjoner som verner organisasjonsfriheten og streikeretten (konvensjon nr. 87, 98 og 154). Slik konvensjonene har vært tolket av ILOs organer, stilles det strenge krav for inngrep i streikeretten. Sosialpakten under Europarådet har i artikkel 6 nr. 4 en tilsvarende bestemmelse som verner streikeretten.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet er av den oppfatning at et vedtak om tvungen lønnsnemnd i den omhandlede arbeidskonflikten er innenfor rammen av de konvensjoner Norge har ratifisert. Dersom det skulle påvises motstrid mellom internasjonale konvensjoner og Norges bruk av tvungen lønnsnemnd, mener departementet at det uansett er nødvendig å gripe inn i konflikten.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen og Sverre Myrli, fra Fremskrittspartiet, Robert Eriksson, Kari Kjønås Kjos og Kenneth Svendsen, fra Høyre, Martin Engeset, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Karin Andersen, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Due-sund, fra Senterpartiet, Dagfinn Sundsbø og fra Venstre, André N. Skjelstad, har ingen merknader og slutter seg til forslaget.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og rå Odels-tinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Lufttransport AS i forbindelse med tariffrevisjonen 2005

§ 1

Tvisten mellom Norsk Flygerforbund/Lufttransport Flygerforening og NHO/Flyselkapenes Landsforening/Lufttransport AS i forbindelse med tariffrevisjonen 2005 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Reglene i lov 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade for å løse tvisten.

§ 3

Loven trer i kraft straks.

Loven opphører å gjelde når Rikslønnsnemnda har avsagt kjennelse i tvisten.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 9. februar 2006

Karin Andersen

leder og ordfører